

MIRKO DRAŽEN GRMEK

Rodio se 9. siječnja 1924. u Krapini (SR Hrvatska). Profesor je povijesti bioloških nauka na École pratique des hautes études, Sorbonne. Za dopisnog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, izvan radnog sastava Odjela za medicinske nauke, izabran je 23. lipnja 1966.

Pučku i srednju školu pohađao je u Zagrebu, gdje je god. 1942. položio ispit zrelosti. Od 1942. do 1945. živio je u emigraciji u Italiji, Švicarskoj i Francuskoj, pa se izdržavao fizičkim radom, a uz to se bavio proučavanjem povijesti filozofije i prirodnih nauka. Sudjelovao je kao pripadnik jedinica Narodno-oslobodilačke vojske u oslobođenju Francuske. Na povratku u domovinu upisao se na Medicinski fakultet u Zagrebu, na kojemu je 29. IX 1951. promoviran za doktora medicine. Kao student bio je tri godine demonstrator na Biološkom zavodu u Zagrebu i bavio se proučavanjem novih metoda za dokazivanje trudnoće. Stupio je u državnu službu 21. XI 1951. kao liječnik-pripravnik u bolnicama u Zadru i Zagrebu. Dne 11. XI 1952. namješten je kao asistent u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti sa zadatkom da organizira Odsjek za historiju medicine Instituta za medicinska istraživanja. Dne 24. VII 1953. izabran je za predstojnika Odjela za historiju medicine. Na temelju habilitacione radnje o životu u djelima Dominika Dubrovčanina habilitiran je 16. I 1954. i dobio je time od Vijeća Medicinskog fakulteta u Zagrebu naslov docenta za povijest medicine. Vijeće mu je povjerilo predavanja iz obaveznih predmeta »Uvod u medicinu«, koja je redovito održavao od 1954. godine. Priredio je i objavio udžbenik iz tog predmeta, koji je prvi i dosad jedini udžbenik tog predmeta u Jugoslaviji, pa se njime služe i nastavnici drugih fakulteta. Dne 29. VII 1954. postavljen je za naučnog suradnika Jugoslavenske akademije. Izabran je 16. XI 1956. za sekretara Nacionalnog komiteta Jugoslavije za historiju i filozofiju prirodnih i tehničkih nauka. Na Medicinskom fakultetu u Zagrebu stekao je 19. XII 1958. doktorat medicinskih nauka za područje povijesti medicine (na temelju disertacije o medicinskim školama u Dalmaciji za vrijeme francuske vladavine). Izabran za višeg naučnog suradnika Jugoslavenske akademije (10. III 1959.) i za izvanrednog honorarnog profesora za povijest medicine Medicinskog fakulteta u Zagrebu i povjereno mu organiziranje Akademijina Instituta za povijest prirodnih, matematičkih i

medicinskih nauka. Postavljen je 10. VI 1960. za direktora tog Instituta, a 29. II 1964. odlazi u Francusku. Kao prvi direktor navedenog Instituta proveo je formalnu i stvarnu organizaciju te ustanove, prve takve vrste u našoj zemlji. Tim svojim radom borio se za nove poglede u historiji nauke koji idu za integriranjem historije medicine i drugih specijalističkih disciplina u širi historijski-socijalni i filozofski okvir opće historiografije nauka.

U međuvremenu je odlukom francuskog Ministarstva za nacionalnu edukaciju postavljen 1. X 1963. kao naučni suradnik u Nacionalni centar za naučna istraživanja u Parizu i rješenjem Ministra nastave od 31. XII 1963. povjerena su mu kao nastavniku Škole visokih studija (École Pratique des Hautes Études, Sorbonne) predavanja historije bioloških nauka na katedri historije naučne misli. Profesorsko vijeće Collège de France povjerilo mu je sređivanje, katalogiziranje i objavljivanje rukopisne ostavštine oca moderne fiziologije Claude Bernard-a. Kao nastavnik u Parizu vodi seminar koji pohađaju historičari nauka iz različitih krajeva svijeta. Na zasjedanju Međunarodne Unije za historiju nauka u Filadelfiji 1. IX 1962. izabran je za drugog urednika »Archives Internationales d'Histoire des Sciences« sa zadatkom da reorganizira i vodi bibliografski i dokumentacioni dio ovog uglednog časopisa.

Kao student bio je jedan od osnivača stručnog časopisa »Medicinar« i od 1946. do 1951. član redakcije časopisa. Dvije godine bio je tehnički urednik »Tuberkuloze«. Od marta 1954. do sredine 1958. bio je glavni i odgovorni urednik »Liječničkog Vjesnika«. Uredio je spomen-knjigu Zbora liječnika Hrvatske »Iz hrvatske medicinske prošlosti« (1954). i pokrenuo i uredio prvi svezak naučno-historijskog zbornika »Rasprave i građa za povijest nauka« (1963.), glasila Instituta za povijest nauka u Zagrebu. Od 1956. do danas vrši dužnost pomoćnika glavnog urednika »Medicinske Enciklopedije«, pa je vrlo aktivno sudjelovao u uređivanju i usklađivanju deset svezaka ove značajne edicije. Uređuje faksimilna izdanja rijetkih i klasičnih medicinskih djela, koja su 1965. počela izlaziti u Parizu.

Član je niza međunarodnih i nacionalnih društava i akademija, tako napose dopisni član Međunarodne akademije za historiju nauka, pokretač i član-osnivač Međunarodne akademije za historiju medicine, član Međunarodne akademije za historiju farmacije, Međunarodnog društva za historiju medicine i nekoliko nacionalnih društava (jugoslavensko, francusko, njemačko, talijansko, tursko itd.) za historiju medicine. U nekim od tih društava je počasni član. Redovni član rimske Academia del Mediterraneo. Predstavnik je Jugoslavije u Međunarodnoj uniji za historiju nauka i ekspert u nekoliko međunarodnih komiteta (Odbor za katalogiziranje srednjovjekovnih rukopisa i dr.). Sudjelovao je na međunarodnim kongresima za historiju medicine i prirodnih nauka u Amsterdamu, Palermu, Nici, Rimu, Salernu, Parizu, Firenci, Madridu, Varšavi, Fermu, Dubrovniku, Ateni, Filadelfiji i Ithaki (USA), Milanu, Lyonu, Banyulsu i Baselu. Na svim tim kongresima održao je predavanja i predsjedavao na više raznih kongresnih sjednica. Organizirao je Prvi

sastanak historičara medicine, farmacije i veterinarstva u našoj zemlji (1954). Bio je 1959. pozvan da održi predavanja na univerzitetu u Padova i u Palais de la Découverte u Parizu, a 1964. na univerzitetima u Bonnu i Heidelbergu. Na poziv priređivača održao je uvodna predavanja na proslavi R. Boškovića u Milanu (1962), na proslavama G. Galileia u Firenci (1964.) i Parizu (1965.) i na proslavi Cl. Bernarda u Parizu (1965.). Sudjelovao je kao nastavnik na međunarodnom stažu za historiju nauka u renesansi održanom u Toursu (1965.).

Već kao student medicine počeo se baviti znanstvenim radom, pa je od 1946. do 1960. objavio oko 120 znanstvenih radnja. Nakon izbora za vanrednog profesora pojačao je još intenzitet svojeg rada i u razdoblju od pet godina objavio 68 naučnih i stručnih radova, od kojih 11 u obliku knjiga. U tim publikacijama nastavio je svoja bibliografska i arhivska istraživanja o prošlosti naše medicine i prirodnih nauka, no ujedno je svojim istraživanjima dao i novi smjer posvetivši se znatnim dijelom proučavanju različitih problema epistemologije, sociologije i psihologije naučnog rada.

Kako se iz broja objavljenih radova vidi, prof. Grmek je ne samo veoma plodan pisac, nego je njegovo zanimanje već prešlo okvire naše nacionalne prošlosti. Nemoguće je ovdje posebice se osvrnuti na svaki od objavljenih radova, dovoljno je istaći samo njegove najnovije knjige od kojih one o Leonardu da Vinci i o kineskoj sfigmologiji i najstarijem turskom kirurškom traktatu redigiranom od Haraf ed-Dina predstavljaju važan prilog povijesti svjetske medicine. Njegova Gerontologija doživjela je u ruskom prijevodu u Sovjetskom Savezu nakladu od 20.000 primjeraka, a njegov poziv za naučnog suradnika u Nacionalnom centru za naučna istraživanja u Parizu i odluka profesorskog vijeća Collège de France da upravo njemu povjeri sređivanje, katalogiziranje i objavljivanje rukopisne ostavštine Claude Bernard-a, o čemu je dosad objavio knjige: »Claude Bernard: Cahier des notes 1850–1960.« i »Catalogue des manuscrits de Claude Bernard«, te niz manjih radova dokazuju da se on uvrstio među vodeće povjesničare medicine u svijetu. Napokon to dokazuje i činjenica što je upravo njemu na zasjedanju Međunarodne unije za historiju nauka u Filadelfiji povjerena redakcija najuglednijega svjetskoga časopisa za povijest nauka »Archives Internationales d'Histoire des Sciences«.

U posljednje vrijeme Grmek je počeo obrađivati s velikim uspjehom i opće teme iz bioloških nauka, kao što to dokazuju radovi: »La vie phantastique des animaux« ili »La création scientifique«, pa »Histoire des idées fausses« ili »Histoire des recherches sur les relations entre le génie et la maladie«. On je smjelo ušao i u danas veoma aktuelnu problematiku liječničke tajne sa svojim radovima: »Le secret médical. I Aperçu historique«, II »Du secret absolu au secret partagé«, te III »Situation actuelle dans le cadre européen«.

Kraj svega toga on nije zanemario ni naše domaće probleme kao što to dokazuju njegovi radovi štampani upravo posljednjih godina. Ipak

treba među njima istaknuti II svezak Hrvatske medicinske bibliografije, koji obasiže sve radove izašle u razdoblju između 1875. do 1918., a koji je upravo pripremljen za štampu u izdanju Jugoslavenske akademije.

Životu i radu našega slavnoga zemljaka Ruđera Boškovića Grmek je također posvetio svoju pažnju. Ne samo da je aktivno sudjelovao u organizaciji Boškovićeve muzeja na Lokrumu u Dubrovniku i na internacionalnim simpozijima o Boškoviću u Dubrovniku i Milanu, nego je njemu posvetio i niz svojih naučnih radova među kojima je bio naročito zapažen u stranom svijetu njegov referat na Boškovićevu skupu u Milanu: »La personalité de Boscovich« objavljen u aktima toga simpozija.

Veliki je udio prof. Grmeka i na afirmaciji naše nauke na međunarodnom polju. Njegovo sudjelovanje u brojnim naučnim organizacijama u svijetu i njegova istupanja na brojnim inozemnim naučnim skupovima raširilo je znanje o našoj kulturnoj prošlosti i bolje upoznalo vanjski svijet o našem udjelu u stvaranju opće naučne misli.

RADOVI MIRKA DRAŽENA GRMEKA

1. Đuro Armeno Baglivi. *Medicinar* I/1946-47, 1, 39-42.
2. Santorio Santorio - začetnik eksperimentalne medicine. *Medicinar* I/1946-47, 4, 181-189.
3. Matthias Flacius Illyricus jun. *medicinae doctor et in Rostochiensium academia professor*. *Lij. vjesnik* LXIX, 12, 394-395.
4. O nekim disertacijama primorskih i dalmatinskih liječnika. *Liječnički vjesnik*, LXX/1948, 2-3, 147-149.
5. Kako je god. 1830. jedan liječnik u Istri liječio malariju intravenoznim injekcijama kininovog sulfata? *Lij. vjesnik* LXX/1948, 2-3, 150-151.
6. Hrvatski medicinari u Padovi. *Lij. vjesnik*, LXX/1948, 2-3, 154-156.
7. (sa B. Zmajevićem) Zagrepčanin - protomedik Dalmacije i Mletaka. *Život i rada Josipa Drčića*. *Lij. vjesnik* LXX/1948, 2-3, 156.
8. Biološke i kemijske metode dokazivanja trudnoće. *Medicinar* II/1947, 7-8, 396-410.
9. Varaždinski liječnik Ivan Friderik Kern i njegov učitelj Charles Patin. *Lij. vjesnik* LXX/1948, 6-7, 284.
10. Bilješke o našim liječnicima u matičnoj knjizi udovičkog udruženja bečkog medicinskog fakulteta. *Lij. vjesnik* LXX/1948, 10, 389-390.
11. Tragom najstarijih epidemija na našem teritoriju. *Medicinar*, III, 1948-49, 1, 37-41.
12. *Iris Illyrica*. *Lij. vjesnik*, LXXI/1949, 2, 63-64.
13. Prva darvinistička knjiga štampana u Hrvatskoj. *Medicinar*, III 1948-49, 4-5, 185-187.
14. Povijest zdravstva na Rabu. *Medicinar*, III/1948-49, 291.
15. Antikni liječnici na našem teritoriju. *Lij. vjesnik*, LXXI/1949, 5, 166-168.
16. (sa Rikardom Hauptfeldom) Tehnika reakcije na graviditet. *Lij. vjesnik*, LXXI/1949, 6, 199.
17. Dalmatinski prosvjetitelj Ivan Lovrić kao medicinar i medicinski pisac. *Lij. vjesnik* LXXI/1949, 7-8, 279.
18. Lik šibenskog liječnika Marka iz XV stoljeća. *Lij. vjesnik*, LXXI/1949, 9-10, 352-354.

19. Izum troakara. Medicinski podmladak (Bgd), I/1949, 5, 397-400.
20. Iz povijesti alkemije u Istri. *Medic. IV/1949-50*, 2-3, 136-138.
21. Opojna pića i otrovi antičkih Ilira. *Farm. glasnik VI/1950*, 3, 33-38.
22. Izdavanje temeljnih djela medicine. *Medicinar IV/1949-50*, 4, 217-220.
23. Pregled povijesti zdravstvenih prilika u Zadru. *Lij. vjesnik, LXXII/1950*, 4-5, 178-184.
24. Jedan srednjovjekovni proces radi anatomske sekcije ukradene lešine. *Medicinar, IV/1949-50*, 6, 354-360.
25. Les manuscrits médicaux du moyen-age à Zagreb. Sixth International Congress for the History of Sciences, Amsterdam 1950, p. 44.
26. Plakat o jednoj patološko-anatomskoj sekciji u Trogiru godine 1704. *Lij. vjesnik, LXXII/1950*, 8, 313.
27. Povodom 40-god. smrti Roberta Kocha. *Tuberkuloza II/1950*, 3-4, 358-360.
28. XII međunarodni kongres za historiju medicine. *Medicinar V/1951*, 1, 55-56.
29. Robert Koch i otkriće bacila tuberkuloze. U knjizi Mirko Dražen Grmek - Dr Zvonimir Günsberger - dr Juraj Körbler: Robert Koch, etiologija tuberkuloze i Wilhelm Conrad Röntgen, nova vrsta zraka. *Temelji medicine, sv. VI, Beograd-Zagreb, 1951*, 174.
30. Proslava hiljadugodišnjice rođenja Avicine. *Lij. vjesnik, LXXIII/1951*, 10-11, 282-283.
31. Inauguralne disertacije hrvatskih, srpskih i slovenačkih liječnika (1660-1865). *Starine JAZU, knj. 43, Zagreb, 1951*, 97-258.
32. Jean Baptiste Lalangue. Ein Luxemburger Begründer der medizinischen Literatur in kroatischer Sprache. *Die Warte, V/1952*, 3/152.
33. Pregled povijesnog razvitka prirodnih nauka u Hrvata. *Hrvatsko Kolo V/1952*, 4, 208, 214.
34. Njega novorođenčadi i dojenčadi u prošlosti. *Zaštita zdravlja VII/1952*, 2, 18-19.
35. Zdravstvene prilike i medicina u antiknom Zadru. *Zadarska revija I/1952*, 2, 54-57.
36. Varaždinac Valentin Cibul - jedan od najstarijih boraca protiv alkoholizma. *Zaštita zdravlja, VII/152*, 3, 46.
- *37. Santorio Santorio i njegovi aparati i instrumenti. Zagreb, JAZU, 1952, 84.
38. (sa S. Čmelik) Kemijski sastav antikne pilule iz Nina. *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku LIV, 1952*, 127-137.
39. Influence de l'Ecole de Salerne sur le développement de la médecine en Croatie. *Le Scalpel, 106/1953*, 2, 33-37.
40. XIII međunarodni kongres za povijest medicine. *Lij. vjesnik, LXXV/1953*, 1-2, 57-58.
- *41. Uvod u medicinu. Zagreb 1953, 96.
42. Bilješke o najstarijim dubrovačkim ljekarnicima. *Farm. glasnik IX/1953*, 8, 367-370.
43. Salerno i Hrvatska. *Lij. vjesnik LXXV/1953*, 9-10. 259-265.
44. Fracastorove misli o načinima širenja zaraznih bolesti. *Zdrav. novine, VI/1953*, 10, 195-196.
45. Život i djela Dinka Dubrovčanina, srednjovjekovnog liječnika i medicinskog pisca. *Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku, II/1953*, 217-233.
46. Marko Anton Plenčić - A Predecessor of Medical Microbiology. *Actes du VIIe Congrès Int. d'Histoire des Sciences, Jérusalem, 4-12. Aout 1953, Paris 1954*, p. 659-660.
47. Srednjovjekovne zabilježbe o astronomskim pojavama u Hrvatskoj. *Almanah Bošković za godinu 1954, Zagreb 1954*, 194-202.
48. Osservazioni sulla vita, opera ed importanza storica di Giorgio Baglivi. *Sunti delle comunicazioni, XIV. Congresso Int. di Storia della Medicina, Roma 1954*, 10-12.
49. Ljekarništvo u srednjovjekovnim dalmatinskim gradovima. *Acta Pharmaceutica Jugoslavica, IV/1954*, I kongres farmaceuta FNRJ, Zagreb 1954, 196-214.
50. Pismo Valsalve o liječenju jednog zagrebačkog kanonika. *Lij. vjesnik LXXVI/1954*, 7-8, 385. (Bilješka o predavanju).

51. Pismo G. Manardija o bolesti hrvatskog plemića Matije Frankopana. Lij. vjesnik LXXVI/1954, 7-8, 386.
52. Demonstracije starih medicinsko-historijskih tekstova iz Hrvatske. Lij. vjesnik LXXVI/1954, 7-8, 390. (Bilješka o predavanju).
53. Izvještaj o stanju medicinske historiografije u Beču nekad i danas. Lij. vjesnik LXXVI/1954, 7-8, 390. (Bilješka o predavanju).
54. Izvještaj o proučavanju građe za povijest medicine u Zadru u 1952. godini. Ljetopis JAZU, knj. 59, Zagreb 1954, 145-147.
55. Pregled povijesnog razvoja medicine u Hrvatskoj od pretpovijesnih vremena do XII stoljeća, Zagreb 1954, 35-63.
56. Srednjovjekovni ugovori o liječenju s hrvatskoga područja. Zagreb 1954, 147-160.
57. Prvi sastanak historičara medicine, farmacije i veterinarstva FNRJ. Lij. vjesnik, LXXVI/1954, 11-12, 708-714.
- *58. Hrvatska medicinska bibliografija. Dio I. knjige sv. 1. 1470-1875. Zagreb, JAZU 1955, 230 str.
59. Srednjovjekovni salernski medicinski rukopisi u Arhivu Jugoslavenske akademije. Starine, knj. 45, Zagreb, 1955.
60. Voda u starim filozofijama i religijama. Zdravstvene novine VIII/1955. 4, 54.
61. Alkemija kod Hrvata, Astrologija kod Hrvata, Baglivi, Bianchi Bogdanić, Bolnice u Hrvatskoj, Bologna - hrv. kolegij; i niz drugih članaka u I svesku »Enciklopedije Jugoslavije«, Zagreb 1955.
62. Prof. dr Stjepan Poljak (nekrolog). Lij. vjesnik LXXVII/1955, 3-4, 235-236.
63. Medicinska otkrića prije 50 godina. Lij. vjesnik LXXVII/1955, 8-9, 441.
64. Ljekarnici u nekadašnjem javnom i kulturnom životu Hrvatske. Farm. glasnik XI/1955, 7-8, 273.
65. (sa L. Trauner i S. Miholić) Jodno lječilište Sisak. Lij. vjesnik LXXVII/1955, 10-12, 533-540.
66. Izvori za proučavanje povijesti medicine kod Hrvata do XIII stoljeća. Anali Hist. inst. JAZU, Dubrovnik III, 1954, 9-26.
67. Osservazioni sulla vita, opere ed importanza storica di Giorgio Baglivi. Atti del XIV Congresso internazionale di storia della medicina, Roma 1956, vol. I, 423-435.
68. Botteri A. i I., Brestovac, Budisavljević, Catti i Čačković u II. svesku »Enciklopedija Jugoslavije«, Zagreb, 1956.
69. Utisci s međunarodnih kongresa u Firenci i Madridu. Lij. vjesnik LXXVIII/1956, 11-12, 582-583.
70. Les aspects historiques des problèmes fondamentaux de la Gerontologie. Le Scalpel (Bruxelles), 110/1957, 7, 158-164.
71. Akademski naslovi, Akupunktura, Alkemija, Alkmeon iz Krotena, Amuleti, Aristotel, Asklepijad, Astrologija, Avicena, Bacon Francis i Roger, Baglivi Đuro i niz drugih članaka u I. svesku »Medicinske enciklopedije«, Zagreb 1957.
72. Medicinske obljetnice u godini 1957. Lij. vjesnik LXXIX 1957, 1-2, str. 1-3.
73. Prof. dr Nikola Jagić (nekrolog). Lij. vjesnik LXXIX/1957, 1-2, 85-87.
74. Bolesti Rudžera Boškovića. Almanah Bošković za 1957. g., Zagreb 1957, 81-89.
75. Osvrti na memoare Juliusa Wagnera-Jauregga. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 5-6, 299.
76. Pasteurovo pismo Strossmayeru. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 5-6, 300.
77. Praunspengerov lijek protiv zmijskog ujeda. Lij. vjesnik, LXXIX/1957, 5-6, 300-301.
78. Povijesno-medicinski podaci u Kronici Pavla Vitezovića. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 5-6, 301-302.
79. O boravku salernskog liječnika Matije Scillatusa u Hrvatskoj god. 1279. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 5-6, 304.
80. Medicinsko-historijski podaci u pismima majke Ljudevita Gaja. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 5-6, 304-305.
81. Povijest medicine rada. Arhiv za higijenu rada i toksikologiju, VIII/1957, 2, 128-165.

82. Hrvati i sveučilište u Padovi. Ljetopis JAZU, knj. 62, Zagreb 1957, 334.
83. VIII skup poljskih historičara medicine (Varšava-Krakov, 10-14. VI 1957). Lij. vjesnik LXXIX/1957, 7-8, 421-423.
84. Prof. dr Henry E. Sigerist (nekrolog). Lij. vjesnik, LXXIX/1957, 7-8, 438-440.
- *85. Prvijenac hrvatske medicinske književnosti. Zagreb 1957, 15 str.
86. Pioniri socijalne medicine. Med. glasnik XI/1957, 10-11, 443-448.
87. Životni put dubrovačkog liječnika Đure Baglivija. Lij. vjesnik LXXIX/1957, 9-10, 500-624.
88. Le huitième congrès polonais d'histoire de la médecine. Concours Médical, 80/1958, 12, 1505-1506.
89. Razmatranje o osnovnim problemima i povijesnom razvoju gerontologije i gerijatrije. Simposion o gerontologiji Zagreb JAZU, 1958, str. 21-102.
90. Rasprava Arnalda iz Villanove o crnoj magiji. Starine, knj. 48, Zagreb 1958, 217-230.
- 91 O zdravstvu starog Šibenika. Šibenik 1958, 7-27.
92. O životu i djelima Andrije Štampara. Zdrav. nov. XI/1958, 7, 92.
- *93. Medicinske škole u Dalmaciji za vrijeme francuske vladavine (1806-1813). Zagreb 1958, 147. str.
- *94. Arnaud de Villeneuve et la médecine du travail. Montpellier 1958. str. 15.
95. Dominko Dubrovčanin, Grisogono, Hermanus Dalmata i niz drugih članaka u III svesku »Enciklopedije Jugoslavije«. Zagreb 1958.
- *96. O meštiriji pupkoreznoj. Zagreb 1958, 20 str.
97. La lettre sul la magie noire et les autres manuscrits d'Arnaud de Villeneuve dans les bibliothèques yougoslaves. Archives Internationales d'Histoire des Sciences (Paris) XI/1958, No. 42, 21-26.
98. Bernard C., Bibliografije medicine, Bolest, Bolest s gledišta narodne medicine, Bolesti znamenitih ljudi, Bolnica, Celzo A. K. i niz drugih članaka u II svesku »Medicinske enciklopedije«, Zagreb 1958.
99. Le centenaire de la mort de Joseph Ressel (1793-1857). Archives Int. d'Histoire des Sciences, XI/1958, 42 p.
- *100. On Ageing and Old Age. Basic Problems and Historic Aspect of Gerontology and Geriatrics. Monographiae Biologicae, vol. V, no. 2. Den Haag, Uitgeverij dr W. Junk, 1958, 106.
101. Zdravstvenozgodovinske objave docenta Ivana Pintaria. Zdrav. vestnik, XXVII/1958, 12, 435-436.
102. O slovenskih zdravnikih in naravoslovcih na dunajskem vseučilišču od 14. do 17. stoletja. Zdravstveni vestnik XXVII/1958, 12, 477-481.
103. I. L. Brozović. Veterinarska ljekaruša Baltazara Adama Krčelića. Veterinarski arhiv XXXVIII/1958, 11-12, 311-320.
104. Les aspects historiques des problèmes fondamentaux de la gérontologie Madrid 1958, 245-251.
105. Symposium international Ruder Boskovic. Archives Intern. d'Histoire des Sciences XI/1958, 44, p. 293-295.
106. Ancient Slavic Medicine. Journal of the History of Medicine and Allied Sciences, 14/1959, 1, 18-40.
107. Krčelićevi podaci o bolestima i medicini u Hrvatskoj u XVIII stoljeću. Lij. vjesnik 81/1959, 3-4, str. 213-219.
108. Quarantäne in Dubrovnik. Ciba Symposium 7/1959, 1, 30-33.
109. Deontologija liječnika, Dubrovnik, Eksperiment i niz drugih članaka u III svesku »Medicinske enciklopedije«, Zagreb 1959.
- *110. Les sciences dans les manuscrits slaves orientaux du Moyen Age Paris 1959.
111. Medicina na području Jugoslavije u Srednjem vijeku. Zbornik radova Jugoslavenskog društva za historiju medicine, Beograd 1960, knj. II, str. 198-206; i Medicinar, 11/1960, br. 9-10, str. 3-10.
112. La médecine byzantine et les peuples slaves. Communications du XVIIe Congr. Intern. Hist. Méd. Athènes, 1960, knj. I, str. 344-348.
113. Morgagni und die Greisenkrankheiten. Sudhoffs Archiv für die Gesch. Med., 44/1960, str. 117-128.

114. Da li je Odierna bio Dubrovčanin? Almanah Bošković za god. 1959–1960, Zagreb 1960, str. 219–223.
- *115. Le premier manuscrit chirurgical ture rédigé par Charaf ed-Din (1465). Présentation française de Pierre Huard et M. D. Grmek, Paris, Dacosta, 1960, 139 str. i 140 minijatura.
116. Izvještaji triju liječnika o putovanjima po Bosni u XVIII stoljeću. Anali Hist. instituta u Dubrovniku VI–VII/1959, str. 97–115.
117. La Médecine paleoslave. Le Concours Medical, 82/1960, str. 5433–5442 (zajedno s P. Huardom).
118. Medizin und Pharmazie in der ehemaligen Republik Dubrovnik. Vorträge der Hauptversammlung der Intern. Ges. für Gesch. Pharm. in Dubrovnik, Stuttgart 1960, str. 51–59.
119. Opći pogled na zdravstvene prilike u Dalmaciji za vrijeme francuske vladavine, napose u prvoj godini nove uprave (1806). Starine JAZU, knj. 50, str. 401–426.
- *120. Uvod u medicinu. Beograd i Zagreb, Medicinska knjiga, 1961. VIII + 172 str.
121. Morgagni, utemeljitelj organske patologije. Lij. vjesnik 83/1961, str. 69–72.
122. Arnaud de Villeneuve et la médecine du travail. Le Scalpel, 114/1961, str. 203–205.
123. L'Évolution historique de la Médecine en Yougoslavie. Le Concours Médical, 83/1961, str. 2497–2499 i 2633–2639. (Zajedno s P. Huardom).
124. Arapska svjedočanstva o zdravstvenim prilikama i medicini starih Slavena. Lij. vjes. 83/1961, str. 271–279.
125. Medicinsko-kirurška škola u Zadru 1806–1811. Rad JAZU, knj. 323, 1961, str. 5–64.
126. Farmaceutski tečajevi u Zadru za francuske vladavine. Farm. glasnik, 17/1961, 402–410.
127. Sadržaj i podrijetlo hilendarskog medicinskog rukopisa br. 517. Spomenik Srp. akademije nauka, knj. CX, Odel. društvenih nauka, Nova ser., knj. 12, Beograd 1961, str. 31–46.
128. Le malattie di Ruggero Boscovich. Physis (Firenze), 3/1961, str. 195–204.
129. La vie fantastique des animaux. Revue de Synthèse, 82/1961. str. 191–192.
130. La création scientifique. Revue de Synthèse, 82/1961. str. 290–291.
131. Histoire des idées fausses. Revue de Synthèse, 82/1961, 293–295.
132. Proučavanje i nastava historije medicine u Jugoslaviji. Lij. vjesnik 84/1962, 5–21.
- *133. Les reflets de la sphygmologie chinoise dans la médecine occidentale, Paris, Biologie Médicale, 1962. 120 str.
- *134. Léonard de Vinci, dessins scientifiques et techniques. Paris, dacosta, 1962, 215 str. (zajedno s P. Huardom).
135. Moscatijeva zapažanja o »morlačkoj« medicini. Zbornik za nar. život Juž. Slavena, knj. 40, 1962, str. 161–168.
136. Karantena u Dubrovniku (na japanskom jeziku). Ciba Kagemi (Tokio), 3/1962, str. 29–32.
137. Dva stoljeća Plenčičeve »nove ideje o kontagiju bolesti«. Lij. vjesnik 84/1962, str. 375–380.
138. Histoire des recherches sur les relations entre le génie et la maladie. Revue d'Histoire des Sciences 15/1962, str. 51–68.
- *139. L'Introduction de l'expérience quantitative dans les sciences biologiques. Paris, Université de Paris, 1962, 38 str.
140. Ruggero Boscovich ed il suo soggiorno a Fermo. Atti della IV Biennale della Marca, Fermo 1962, str. 27–35.
141. Kemija u staroslavenskim rukopisima. Farm. glasnik, 18/1962, str. 392–395.
142. Zapisnik mletačkog kolegija liječnika iz god. 1534–1554. sačuvan na Hvaru. Lij. vjesnik 84/1962, str. 1253–1256.
143. L'Apport de Dubrovnik aux sciences mathématiques et physiques jusqu'à l'époque de Bošković. Actes du Symposium Intern. Boskovic 1961, Beograd-Zagreb-Ljubljana 1962, str. 243–254.

144. Medicinski tečajevi u Trogiru i Šibeniku za vrijeme francuske vladavine. Anali Hist. Instituta u Dubrovniku, VIII-IX/1962, str. 379-394.
145. Le passé et l'avenir des viles. Revue de Synthèse. 83/1962, str. 323-325.
146. Eugène Doyen (1859-1916) vu par le chirurgien croate D. Schwarz (1868-1917). Concours Médical, 85/1963, str. 939-948. (Zajedno s P. Huardom).
147. Giovanni Manardo e la Croazia. Atti del Convegno Intern. per celebrazione di Manardo, Ferrara 1963, str. 170-173.
148. Antike und mittelalterliche Medizin in Dalmatien. Med. Monatsspiegel, 1963, str. 55-57.
149. Le secret médical. I. Aperçu historique. Concours Médical, 85/1963, str. 4177-82.
150. Le secret médical. II. Du secret absolu au secret partagé. Concours Médical, 85/1963, str. 4283-4290.
151. Le secret médical. III. Situation actuelle dans le cadre européen. Concours Médical, 85/1963, 4371-4380.
152. Contribution de Tesla à la Médecine. Archives Intern. Hist. Sciences, 16/1963, str. 43-51.
153. Mittelalterliche Fresken in Serbien und Mazedonien. Ciba-Symposium, 11/1963, str. 84-90.
154. La personnalité de Boscovich. Atti del Symposium Intern. di Boscovich, Milano 1963, str. 69-81.
155. Géographie médicale et histoire des civilisations. Annales ESC, 18/1963, str. 1071-1097.
156. Die Medizin in den jugoslawischen Ländern im Zeitalter des Rationalismus. Sudh. Archiv f. Gesch. Med. 47/1963, str. 237-246.
157. Od nipurske pločice do prve štampane knjige. Saopćenja, 6/1963, str. 129-136.
158. Rukovet starih medicinskih, matematičko-fizičkih, astronomskih, kemijskih i prirodoslovnih rukopisa sačuvanih u Hrvatskoj i Sloveniji. Rasprave i grada za pov. nauka, knj. I, 1963, str. 259-342.
159. O motivaciji izbora liječničkog zvanja. Lij. vjesnik 85/1963, str. 1225-1236.
160. Kozmografija u starocrkvenoslavenskoj književnosti. Almanah Bošković za 1963. str. 205-217.
161. De l'animisme primitif à la psychanalyse. Revue de Synthèse, 84/1963, str. 556-560.
162. Quelques notes intimes du Claude Bernard. Arch. Intern. Hist. Scien., 16/1963, str. 339-352.
- *163. Les conditions sanitaires et la médecine en Dalmatie sous Napoléon Ier (1806-1813), Paris, Biologie Médicale, 1964, 122 str.
164. Réflexions inédites de Claude Bernard sur la médecine pratique. Médecine de France, 1964, no. 150, str. 6-11.
165. Le pieux mensonge du médecin et le droit du malade à la vérité. Concours Médical, 86/1964, str. 3855-3858 i 4021-4030.
166. L'Essor de Gérontologie sociale. Annales E. S. C., 19/1964, 786-788.
167. La conception de la maladie et de la santé chez Claude Bernard. L' aventure de la Science (Mélanges Koyré), Paris 1964, 208-227.
- *168. Gerontologija - učenje o starosti i dolgoletii. Prevod s horvatskoga I. D. Očeka, prevod englijskih dopolnenij M. S. Hludovoj. Redaktor Alpatov. Moskva, Akademija Nauk SSSR, 1964, 130 str. (Naklada 60.000 primjeraka).
169. Prolégomènes à une histoire générale des sciences. Annales E. S. C., 20/1965, str. 138-146.
170. Le rôle de la quantification dans les sciences. Annales E. S. C., 20/1965, str. 357-359.
171. Marx, Darwin et la liberté de la pensée. Annales E. S. C., 20/1965, str. 364-365.
172. Les expériences de Claude Bernard sur l'anesthésie des plantes. Comptes rendus du 89 Congr. des Sociétés Savantes (Lyon 1964) Paris 1965, str. 67-80.
173. La pharmacie en Dalmatie sous Napoléon Ier. Revue d'Hist. Pharm., 17/1965, str. 240-245 et 283-293.

174. Le vieillissement et la mort. Poglavlje u knjizi Encyclopédie de la Pleiade: Biologie. Paris, 1965.
- *175. Claude Bernard: Cahier de notes 1850–1860. Edition intégrale du »Cahier rouge«, présentée et commentée par D. M. Grmek. Paris, Gallimard, 1965, 315. str.
- *176. Catalogue des manuscrits de Claude Bernard et bibliographies de ses ouvrages imprimés et des études sur son oeuvre. Paris, Collège de France (u štampi).
- *177. Hrvatska medicinska bibliografija. 2 svezak Knjige 1875–1918. (Predano za štampu Odjelu za med. nauke JAZU).
- *178. Zdravstvene prilike i medicina slavenskih naroda u najranije doba njihove povijesti (Predviđeno za knj. II zbornika Instituta za povijest nauka i štampano kao posebna knjižica), Zagreb, JAZU, 1964, 63 str.

* Sa križićem su označeni radovi, koji su izašli u obliku knjige. Povrh toga objavio je veći broj recenzija naučnih i stručnih publikacija i niz članaka u »Medicinskoj Enciklopediji« i »Enciklopediji Jugoslavije« (napose članci »Medicina« i »Povijest medicine«).